FACULTATEA: INFORMATICĂ

<u>DEPARTAMENT</u>: INFORMATICĂ

<u>Programa de studii</u>: INFORMATICĂ

<u>DISCIPLINA</u>: INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ

# IA - Testul de evaluare nr. 5

## Robot autonom aerian – QUADROCOPTER

## **EXAMEN**

Nr. crt.	Grupa	Numele și prenumele	Semnătură student	Notă evaluare
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Data:	/	/	

CS I dr.ing.

Lucian Ștefăniță GRIGORE

Conf.dr.ing. Ş.I. dr.ing.

**Justin PRIESCU** 

Dan-Laurențiu GRECU



# **Cuprins**

1.	SO	FTWARE QUADROCOPTER	3
		PWM Input	
		PWM Output	
		MEGA168A PULSE WIDH MODULATION – PWM	
		NTROLUL ZBORULUI	
4.	CA	LCULATOR CARACTERISTICI QUADROCOPTER	.22
		MULAREA VIRTUALĂ A ZBORULUI	
		NCLUZII	

## 1. SOFTWARE QUADROCOPTER

Ca și în cazul tuturor schițelor Arduino<sup>1</sup>, există o rutină de configurare și o bucla principală. Setarea inițializează totul, iar bucla principală efectuează intrarea, calculul și ieșirea.



Fig. 1-1 Quadrocopter Turbolinx-TL-300 <a href="https://www.rcgroups.com/forums/showthread.php?2400369-Turbolinx-Tl-300">https://www.rcgroups.com/forums/showthread.php?2400369-Turbolinx-Tl-300</a>

Semnalele PWM de la receptorul RC sunt preluate cu ajutorul "întreruperilor de schimbare a pinului". Când se schimbă tensiunea pe pinul de intrare, se apelează rutina de întrerupere. Lățimea pulsului se calculează pe baza diferențelor dintre timbrele de timp.

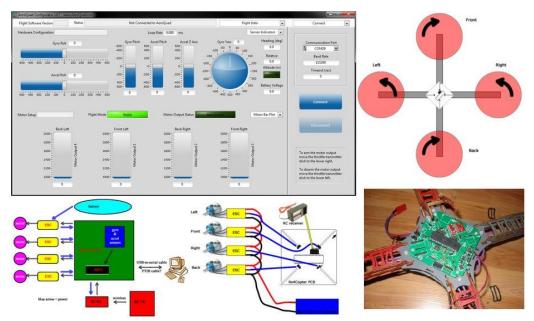


Fig. 1-2 Schematizarea sistemului de comandă și control.

<sup>&</sup>lt;sup>1</sup> http://www.instructables.com/id/RC-Quadrotor-Helicopter/

Semnalul de ieșire a semnalului PWM către ESC este generat folosind mai mulți cronometre cu "comparați ieșirile de potrivire", ceea ce înseamnă că lățimea pulsului este setată și cronometrul va crea automat impulsul, atribuit pinului corespunzător, pentru perioada de timp stabilită.

Senzorii comunică utilizând magistrala I2C, care este o magistrală sincronă de date care are un suport excelent pentru dispozitivele multiple, folosind numai două fire.

Buclele principale sunt împărțite în sarcini, fiecare executată la o frecvență diferită. Acest lucru dă prioritate fiecărei sarcini. Codul care păstrează stabilitatea quadrocopterului are cea mai mare prioritate. Lucrurile cum ar fi comunicarea cu computerul au mai puțină prioritate. Este posibil să se adauge un codul de navigare pentru GPS dacă este acordată o prioritate mai mică.

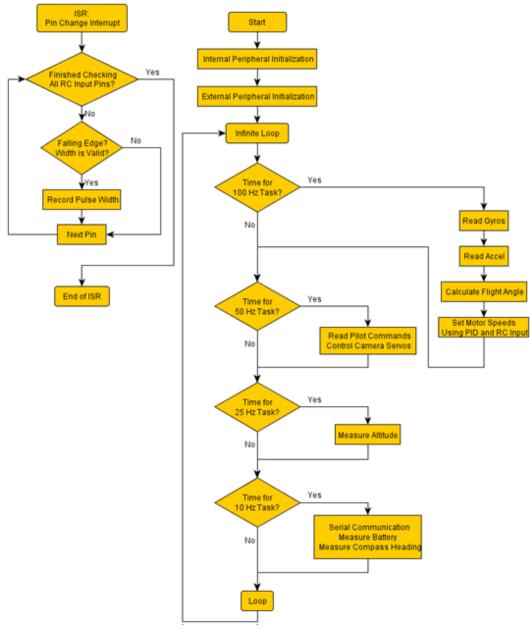
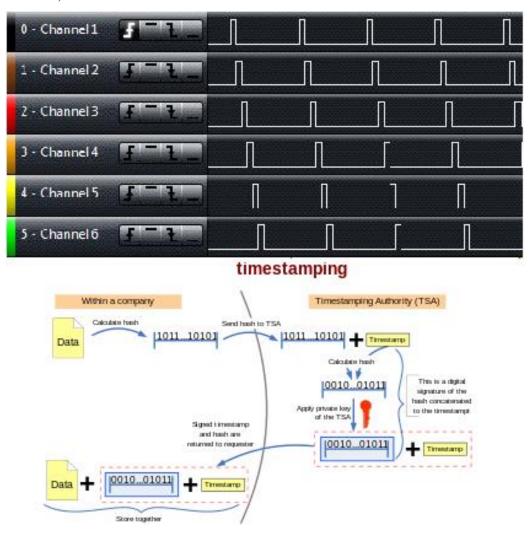


Fig. 1-3 Schema logică.

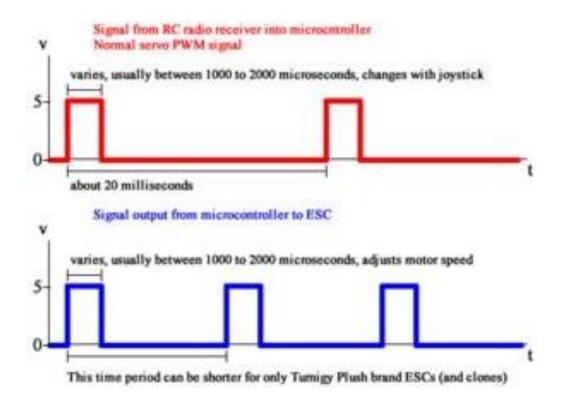
## 1.1 PWM Input

Sub Arduino pin-change are rolul de a întrerupe și un cronometru pentru a citi lățimea impulsuri de la mai multe semnale, pe diferitele fire de alimentare. Ori de câte ori se detectează o schimbare a stării pinului, vectorul de întrerupere înregistrează un timestamp<sup>2</sup> cu ajutorul cronometrului, iar diferența dintre marcatorii de timp este lățimea impulsului. Semnalele receptoarelor radio RC, ca impulsuri au o lățime între 1000 și 2000 de microsecunde, perioada fiind de aproximativ 20 de milisecunde:

- PWM;s
- semnale servo;
- ISR în AVR (routina de întrerupere a serviciului);
- PCINT, întreruperea schimbării pinului;
- timpi de 16 biţi în AVR



<sup>&</sup>lt;sup>2</sup> https://tools.ietf.org/html/rfc3628



```
void setup()
{
    DDRC = 0; // pins as input

// enable PCINT 18 to 23
PCICR |= (1 << PCIE2);
PCMSK2 = 0xFC;

Serial.begin(115200);
}

typedef struct {
    byte edge;
    unsigned long riseTime;
    unsigned long fallTime;
    unsigned int lastGoodWidth;
} tPinTimingData;
volatile static tPinTimingData pinData[6 + 1];
volatile static uint8_t PCintLast;</pre>
```

```
ISR(PCINT2_vect)
 uint8_t bit;
 uint8_t curr;
 uint8_t mask;
 uint32_t currentTime;
 uint32_t time;
 // get the pin states for the indicated port.
 curr = PINC & 0xFC;
 mask = curr ^ PCintLast;
 PCintLast = curr;
 currentTime = micros();
 // mask is point pins that have changed.
 for (uint8_t i=0; i < 6; i++) {
  bit = 0x04 << i;
  if (bit & mask) {
   // for each pin changed, record time of change
   if (bit & PCintLast) {
     time = currentTime - pinData[i].fallTime;
     pinData[i].riseTime = currentTime;
     if ((time >= 10000) && (time <= 26000))
      pinData[i].edge = 1;
     else
      pinData[i].edge = 0; // invalid rising edge detected
   }
    else {
     time = currentTime - pinData[i].riseTime;
     pinData[i].fallTime = currentTime;
     if ((time >= 800) && (time <= 2200) && (pinData[i].edge == 1)) {
      pinData[i].lastGoodWidth = time;
      pinData[i].edge = 0;
     }
   }
  }
```

```
}

void loop()
{
    Serial.println();
    for (byte i = 0; i < 6; i++) {
        Serial.print("C");
        Serial.print((int)i + 1);
        Serial.print(pinData[i].lastGoodWidth);
        Serial.print(", ");
}

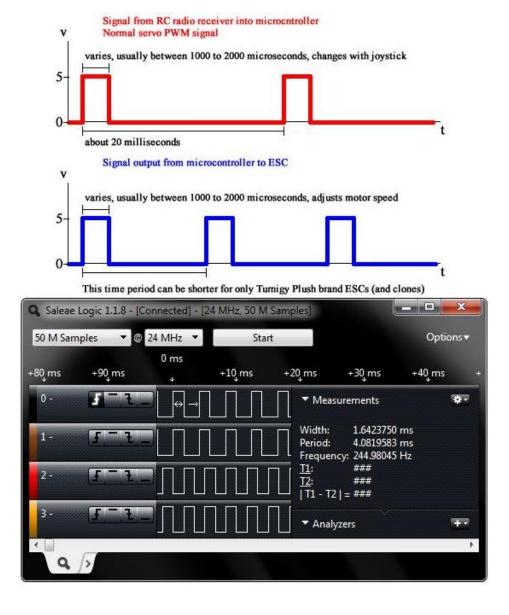
delay(500);
}
</pre>
```

## 1.2 PWM Output

În continuare se prezintă codul care generează semnale PWM pentru fiecare ESC, astfel încât, fiecare motor să genereze o rotație corespunzătoare regimului de funcționare solicitat.

Funcția de temporizare a timpului de ieșire este utilizată pentru a genera semnale PWM. Când cronometrul ajunge la 0, acesta pornește un pin, când atinge un anumit număr (pe care îl specificăm), oprește pinul. Aceasta generează un semnal pătratic corespunzător unui ciclu de sarcină variabil.

Deși semnalele servo normale au de obicei o perioadă de aproximativ 20 ms (adică o frecvență de aproximativ 50 Hz), ieșirea de la microcontrolerul nostru are o perioadă mai scurtă (deci o frecvență mai mare, aproximativ 250÷300 Hz). Este cunoscut faptul că ESC-urile Turnigy Plush (și clonele sale sub marca Hobby King) sunt capabile să se lucreze la frecvențe mai ridicate, lucru care va permite mai multe ajustări ale turației motorului pe secundă, astfel încât quadrocopterul va deveni mai stabil.



```
#define PWM_FREQUENCY 300 // in Hz
#define PWM_PRESCALER 8
#define PWM_COUNTER_PERIOD (F_CPU/PWM_PRESCALER/PWM_FREQUENCY)
void setup()
 // pins as output
 DDRD |= (1 << 4) | (1 << 5) | (1 << 6) | (1 << 7);
 // default to 1000 microsecond pulse width
 OCR1A = 1000 * 2;
 OCR1B = 1000 * 2;
 OCR2A = 1000 / 16;
 OCR2B = 1000 / 16;
 // the setup is:
 // Clear OCnA/OCnB on compare match, set OCnA/OCnB at BOTTOM (non-inverting mode)
 // setup timer 1
 TCCR1A = (1 << WGM11)|(1 << COM1A1)|(1 << COM1B1);
 TCCR1B = (1 << WGM13)|(1 << WGM12)|(1 << CS11);
 ICR1 = PWM COUNTER PERIOD;
 // setup timer 2
 TCCR2A = (1 < WGM20)|(1 < WGM21)|(1 < COM2A1)|(1 < COM2B1);
 TCCR2B = (1 << CS22) | (1 << CS21);
 // the period is fixed for timer 2, it's about 244 Hz
 // note that timer1 is a 16-bit timer and timer2 is a 8-bit timer
}
void loop()
 int pw;
 for (pw = 1000; pw <= 2000; pw += 20)
 {
  OCR1A = pw * 2;
  OCR1B = pw * 2;
```

```
OCR2A = pw / 16;
OCR2B = pw / 16;

delay(10);
}

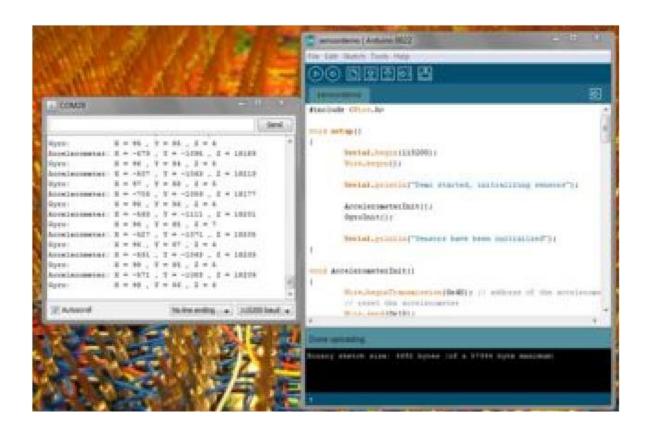
for (pw = 2000; pw >= 1000; pw -= 20)
{
    OCR1A = pw * 2;
    OCR1B = pw * 2;
    OCR2A = pw / 16;
    OCR2B = pw / 16;

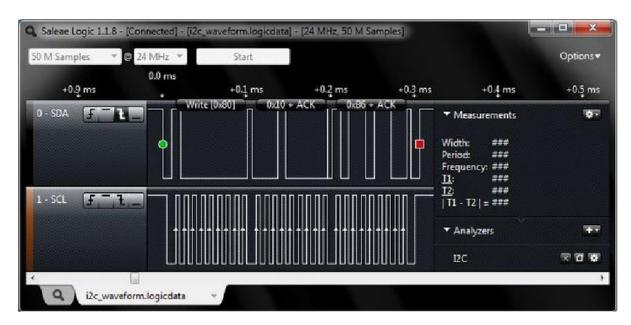
    delay(10);
}
```

## 2. ATMEGA168A PULSE WIDH MODULATION – PWM

Coordonarea senzorilor, cum ar fi: accelerometrul BMA180, gyro ITG-3200. Senzorii sunt conectați la microcontrolerul Atmega168A printr-o magistrală I2C. Acest tip de magistrală este conceput pentru a permite mai multor dispozitive să comunice împreună folosind doar două fire.

În următoarea figură se prezintă forma de undă a unui analizor logic al semnalelor de magistrală I2C.





Software-ul pentru controlerul de zbor va inițializa accelerometrul inițial resetându-l, apoi stabilind un filtru de trecere de 10 [Hz] și setând intervalul de citire la +/- 2 G.

Software-ul pentru controlerul de zbor va inițializa senzorul giroscopului, resetându-l mai întâi, apoi instalându-se filtrul său de trecere de 10 [Hz] și comandând-ui să utilizeze propriul oscilator intern. Acest senzor permite utilizarea unui oscilator extern, care de asemenea are ieșiri digitale pentru senzorii de temperatură.

```
#include <Wire.h>
void setup()
 Serial.begin(115200);
 Wire.begin();
 Serial.println("Demo started, initializing sensors");
 AccelerometerInit();
 GyroInit();
 Serial.println("Sensors have been initialized");
}
void AccelerometerInit()
 Wire.beginTransmission(0x40); // address of the accelerometer
 // reset the accelerometer
 Wire.send(0x10);
 Wire.send(0xB6);
 Wire.endTransmission();
 delay(10);
 Wire.beginTransmission(0x40); // address of the accelerometer
 // low pass filter, range settings
 Wire.send(0x0D);
 Wire.send(0x10);
 Wire.endTransmission();
 Wire.beginTransmission(0x40); // address of the accelerometer
```

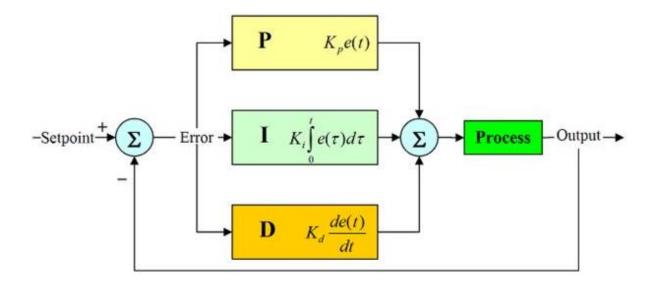
```
Wire.send(0x20); // read from here
 Wire.endTransmission();
 Wire.requestFrom(0x40, 1);
 byte data = Wire.receive();
 Wire.beginTransmission(0x40); // address of the accelerometer
 Wire.send(0x20);
 Wire.send(data & 0x0F); // low pass filter to 10 Hz
 Wire.endTransmission();
 Wire.beginTransmission(0x40); // address of the accelerometer
 Wire.send(0x35); // read from here
 Wire.endTransmission();
 Wire.requestFrom(0x40, 1);
 data = Wire.receive();
 Wire.beginTransmission(0x40); // address of the accelerometer
 Wire.send(0x35);
 Wire.send((data & 0xF1) | 0x04); // range +/- 2g
 Wire.endTransmission();
void AccelerometerRead()
 Wire.beginTransmission(0x40); // address of the accelerometer
 Wire.send(0x02); // set read pointer to data
 Wire.endTransmission();
 Wire.requestFrom(0x40, 6);
 // read in the 3 axis data, each one is 16 bits
 // print the data to terminal
 Serial.print("Accelerometer: X = ");
 short data = Wire.receive();
 data += Wire.receive() << 8;
 Serial.print(data);
 Serial.print(", Y = ");
 data = Wire.receive();
 data += Wire.receive() << 8;
 Serial.print(data);
 Serial.print(", Z = ");
```

```
data = Wire.receive();
 data += Wire.receive() << 8;
 Serial.print(data);
 Serial.println();
}
void GyroInit()
 Wire.beginTransmission(0x69); // address of the gyro
 // reset the gyro
 Wire.send(0x3E);
 Wire.send(0x80);
 Wire.endTransmission();
 Wire.beginTransmission(0x69); // address of the gyro
 // low pass filter 10 Hz
 Wire.send(0x16);
 Wire.send(0x1D);
 Wire.endTransmission();
 Wire.beginTransmission(0x69); // address of the gyro
 // use internal oscillator
 Wire.send(0x3E);
 Wire.send(0x01);
 Wire.endTransmission();
}
void GyroRead()
 Wire.beginTransmission(0x69); // address of the gyro
 Wire.send(0x1D); // set read pointer
 Wire.endTransmission();
 Wire.requestFrom(0x69, 6);
 // read in 3 axis of data, 16 bits each, print to terminal
 short data = Wire.receive() << 8;
 data += Wire.receive();
```

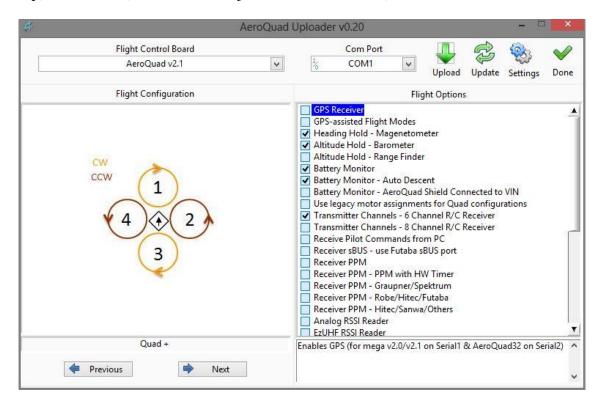
```
Serial.print("Gyro: X = ");
 Serial.print(data);
 Serial.print(", Y = ");
 data = Wire.receive() << 8;
 data += Wire.receive();
 Serial.print(data);
 Serial.print(", Z = ");
 data = Wire.receive() << 8;
 data += Wire.receive();
 Serial.print(data);
 Serial.println();
}
void loop()
{
 AccelerometerRead();
 GyroRead();
 delay(500); // slow down output
}
```

#### 3. CONTROLUL ZBORULUI

Codurile prezentate până acum facilitează controlul zborului în două moduri.

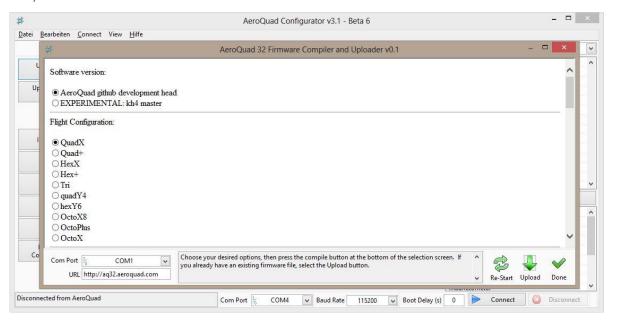


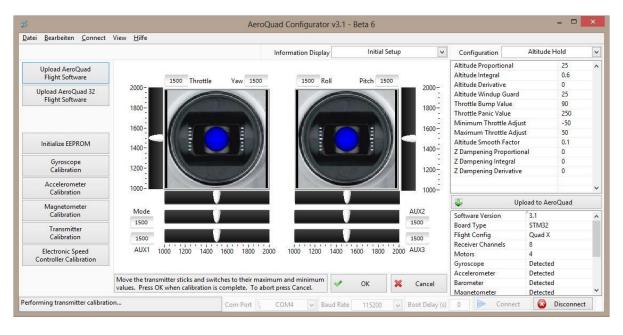
Controlul zborului quadrocopterului cu un joystick ne conduce la ideea unui zbor acrobatic. Aceasta din cauza faptului că accelerometrul este ignorat, controlul fiind efectuat doar asupra vitezei unghiulare. În acest mod codul permite rotirea dronei în orice moment, indiferent de semnalele transmise de către senzori, de asemenea poate fi oprit oricând, poate efectua looping-uri (răsuciri peste cap) sau tonouri (rulouri / rotiri în jurul axului transversal).

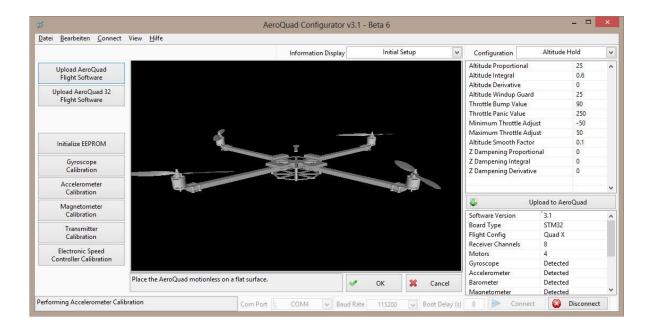


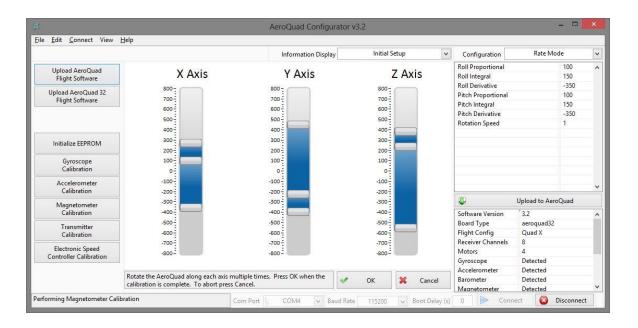
Al doilea mod de coordonare al quadrocopterului este cel care ține cont de informațiile primite de la senzori - accelerometru, giroscop - care calculează unghiul de atac curent al dronei. Acest mod presupune renunțarea la joystick, altfel spus vom observa un zbor orizontal (echilibrat). Mutarea joystick-ului într-o poziție non-centrală, va imprima robotului o mișcare de răsucire (modificare a unghiului de atac) iar imediat ce manșa este eliberată, quadrocopterul va reveni la poziția stabilităprin cod. Acest mod se numește stabil (stable / attitude). Acest mod nu permite

Calculul unghiul curent al quadrocopterului se face în baza citirii vitezei unghiulare de către senzorul giroscopic. Viteza unghiulară înmulțită cu timpul este egală cu cantitatea de rotație din timpul respectiv. Există o mulțime de erori în acest proces datorită deviației și zgomotului din senzorul giroscopic. Pentru a corecta această eroare, accelerometrul este utilizat pentru a măsura accelerația gravitațională.





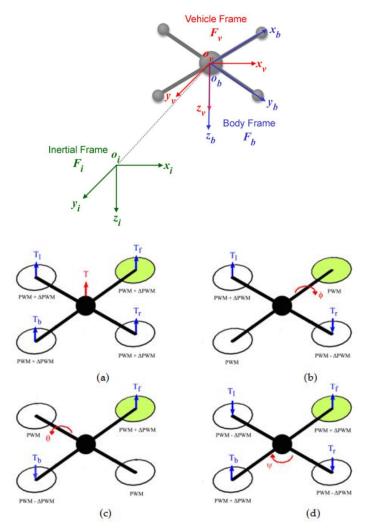




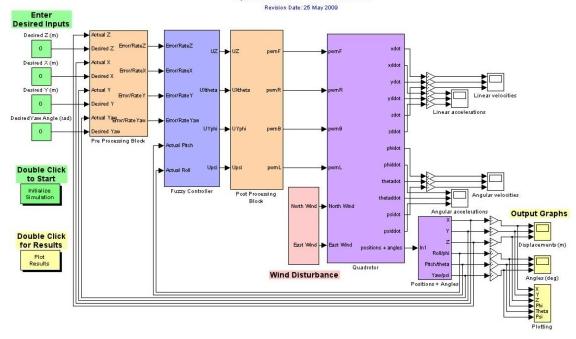
## Sistemul de control are la bază PID:

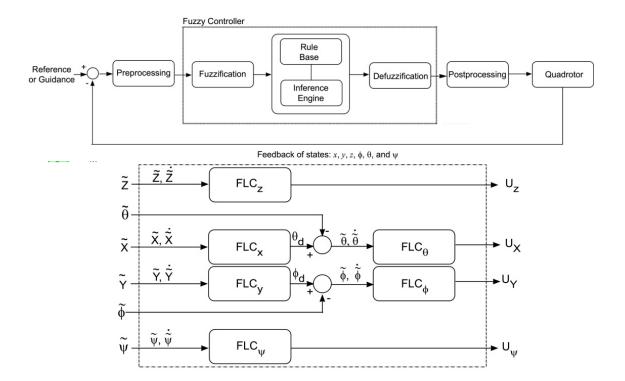
- termenul "P", are rolul de a gestiona atingerea unei ținte dacă este la distanță se accelerează, când se aproprie trebuie redusă viteza, etc.;
- termenul "I", dacă robotul este înfrânat de un motiv sau altul motoarele vor primi comanda de creștere a vitezei, iar semnalul este unul de tip integrat;
- termenul "D", calculează viteza pe baza datelor despre diferența dintre poziția actuală și cea dorită;

Prin urmare un PID în cazul quadrocopterelor ajustează unghiurile de atac în funcție de viteza de rotație a motorului.



## **Quadrotor Simulator**





### 4. CALCULATOR CARACTERISTICI QUADROCOPTER

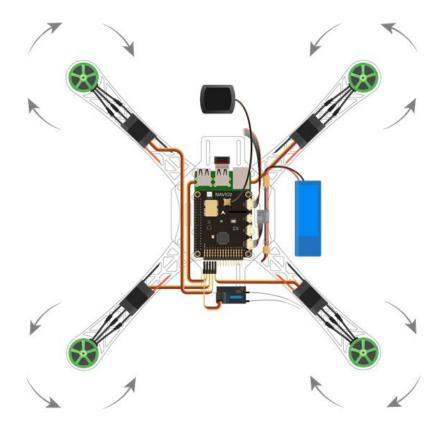
Calculator multicopter<sup>3</sup>, <sup>4</sup> (MotoCalc - MotoWizard) este util pentru a ne ajuta să găsim cea mai bună setare pentru modelul ales.

De asemenea (MotoCalc – Workbench) permite dimensionarea completă, plecând de la următoarele date: motorul, tipul de celule, numărul de celule (serie și / sau paralel), gama de dimensiuni ale elicei și/sau rapoarte de viteză, controlul vitezei, modul în care trebuie să fie conectate împreună și informații mai detaliate despre modelul în sine.

Previziunile statice permit calculul tensiunii, curentului, tensiunea terminalelor motorului, puterea de intrare și puterea de încărcare, pierderea de putere, puterea de ieșire și puterea de încărcare, eficiența motorului / transmisiei, eficiența bateriei-arbore, viteza de împingere, viteza pitch, rata de urcare și timpul de execuție.

Această facilitate crează tabele de predicții, pentru a determina dimensiunea optimă a elicei și / sau raportul de transmisie pentru aplicația dorită.

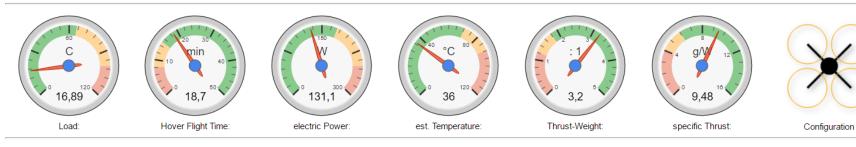
Predicția de zbor permite efectuarea unei analize a zborului pentru o anumită combinație de componente, prezicând ridicarea, tracțiunea, curentul, tensiunea, puterea, eficiența, turația, diferite viteze de zbor.



<sup>&</sup>lt;sup>3</sup> https://www.ecalc.ch/xcoptercalc.php?ecalc&lang=en

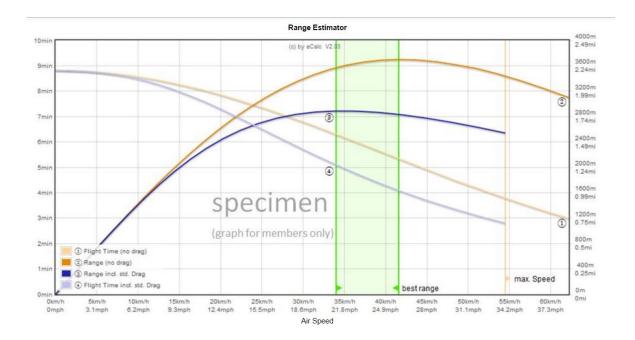
<sup>&</sup>lt;sup>4</sup> http://controls.ae.gatech.edu/dbershad/EMSTAirTimeCalculator.html

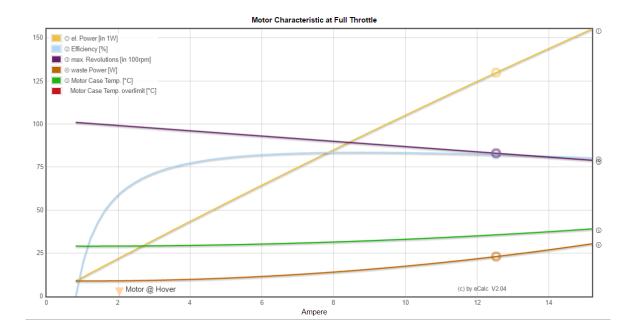




Remarks:											
Battery		Motor @ Optimum	Efficiency	Motor @ Maximum		Motor @ Hover		Total Drive		Multicopter	
Load:	16.89 C	Current:	8.55 A	Current:	12.67 A	Current:	2.04 A	Drive Weight:	810 g	All-up Weight:	850 g
Voltage:	10.54 V	Voltage:	10.59 V	Voltage:	10.35 V	Voltage:	10.98 V		28.6 oz		30 oz
Rated Voltage:	11.10 V	Revolutions*:	8908 rpm	Revolutions*:	8280 rpm	Revolutions*:	4047 rpm	Thrust-Weight:	3.2 : 1	add. Payload:	1516 g
Energy:	33.3 Wh	electric Power:	90.5 W	electric Power:	131.1 W	Throttle (log):	29 %	Current @ Hover:	8.17 A		53.5 oz
Total Capacity:	3000 mAh	mech. Power:	75.6 W	mech. Power:	107.6 W	Throttle (linear):	45 %	P(in) @ Hover:	90.7 W	max Tilt:	69 °
Used Capacity:	2550 mAh	Efficiency:	83.5 %	Power-Weight:	616.8 W/kg	electric Power:	22.4 W	P(out) @ Hover:	70.9 W	max. Speed:	44 km/h
min. Flight Time:	3.0 min				279.8 W/lb	mech. Power:	17.7 W	Efficiency @ Hover	78.2 %		27.3 mph
Mixed Flight Time:	10.4 min			Efficiency:	82.1 %	Power-Weight:	106.7 W/kg	Current @ max:	50.66 A	est. rate of climb:	9.2 m/s
Hover Flight Time:	18.7 min			est. Temperature:	36 °C		48.4 W/lb	P(in) @ max:	562.4 W		1811 ft/min
Weight:	252 g				97 °F	Efficiency:	79.1 %	P(out) @ max:	430.6 W	Total Disc Area:	20.27 dm <sup>2</sup>
	8.9 oz					est. Temperature:	27 °C	Efficiency @ max:	76.6 %		314.19 in <sup>2</sup>
				Wattmeter readings	50.68 A		81 °F			with Rotor fail:	
				Current:		specific Thrust:	9.48 g/W				•
				Voltage:	10.54 V		0.33 oz/W				
				Power:	534.2 W						
share https://				https://www.e	eCalc.ch				add to >>	Download .csv (0)	< clear

Range Estimator





## 5. SIMULAREA VIRTUALĂ A ZBORULUI

Una dintre firmele specializate pentru simulatoare de zbor este Little Arms Studios<sup>5</sup>, care se află în spatele celui mai recent si mai avansat simulator sUAS de pe piață - Zephyr.

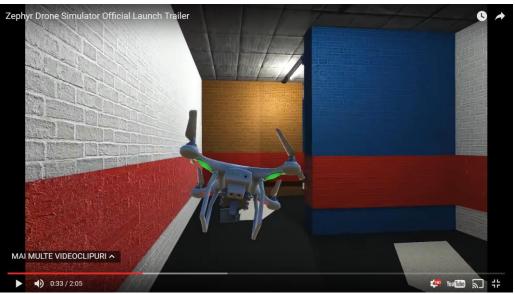
Zephyr este un simulator de antrenament piloți virtuali. Rezultatul efortului de dezvoltare a integrat feedback-ul din partea clienților și a profesioniștilor pentru a atinge un nivel de flexibilitate.

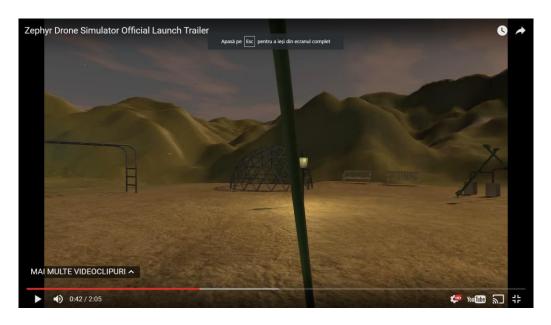




 $<sup>\</sup>frac{5}{\text{https://www.suasnews.com/2016/11/little-arms-studios-team-behind-zephyr-drone-simulator-avisight-announce-strategic-partnership/}$ 















#### 6. CONCLUZII

Această lucrare a avut drept scop prezentarea caracteristicilor unui zbor autonom/teleoperat al unui quadrocopter.

Quadrocopterul realizat, ca proiect de cercetare internă, în cadrul laboratorului Centrului de Cercetare al Facultății de Informatică, Universitatea Titu Maiorescu.

Modelul analitic a fost scris în limbaj C++ și introdus în controlerul Arduino. Toate elementele care țin de cinematica și dinamica zborului au fost salvate în varianta basic. Nu s-au ținut cont de parametri variabili. Abordarea din punct de vedere al sistemelor automate s-a centrat pe regula fuzzy modulară pentru controlul robust al motoarelor, acest aspect a fost generat de faptul că s-a renunțat la un control foarte precis al elementelor de comandă și control.

Controlerul are sarcina de a gestiona turația motoarelor în funcție de informațiile transmise de către GPS, senzorul de accelerație, telemetrul radio.

Simularea în SolidWorks a permis stabilirea poziției centrului de greutate, astfel încât, echilibrul față de sistemul de referință să poată fi asigurat doar prin modificarea alimentării motoarelor.

Una dintre concluziile importante constă în faptul că senzorii introduc zgomote, care pot induce în eroare comanda robotului.

Acest tip de QuadCopter poate fi utilizat în multe domenii:

- observare aeriană a unor obiective industriale;
- filmări aeriene, putând înlocui cu succes operatorii umani.